Nr. 6 **Sokółka dnia 15 marca 1925 roku** **Rok 4.**

GAZETA SOKÓLSKA

Wychodzi **1** i **15** każdego miesiąca.

WYDAWNICTWO SEJMIKU POWIATOWEGO REDAKCJA I ADMINISTRACJA PRZY WYDZIALE POWIATOWYM	PRENUMERATA ROCZNIE 12 zł. „ półrocznie 6 zł. OPŁATA ZA OGŁOSZENIA: Za wyraz . . . . 5 gr. polsk.

Rok 1925 miesiąc Luty.

Sprawozdanie miesięczne

ze szpitala Sejmikowego w Sokółce

Liczba chorych	Dur plamisty	Dur brzuszny.	Serophulosis	Błonica	Scalotem	Choroby weneryczne	Gruźlica płuc	Choroby narządów wewnętrznych	Choroby chirurgiczne	Położnicze	Obserwacja	RAZEM
Pozostało z poprzedniego miesiąca	—	3	1	—			2	6	6	1		19
Przyjęto w ciągu miesiąca . . .	7				2			10	7	3	2	31
Razem leczono w ciągu miesiąca .	7	3	1		2		2	16	13	4	2	50
Wypisano	3	3			2		1	7	10	3	2	31
Zmarło	1											1
Razem ubyło w ciągu miesiąca . .	4	3			2		1	7	10	3	2	32
Pozostało	3	—	1		—		1	9	3	1	—	18

Liczba dni leczenia w miesiącu 481
Taksa leczenia 3 złote na dobę
Liczba łóżek (które szpital może pomieścić) 50

Liczba personelu:
a) lekarzy 1
b) sióstr 1
c) służby administr. i felczersk 2.
d) „ posługaczek

Sokółka, d. 4/III 1925 r.

Kierownik Szpitala **Dr. I Docha.**

„Komasacja"

W związku z rozpoczętą akcją komasacyjną w powiecie Sokólskim, pragnę niniejszym zapoznać Szanownych Czytelników z postępowaniem scaleniowym, a w szczególności z procedurą wdrożenia tego postępowania, opartego na Ustawie z dn. 31. 7. 923 r. o scaleniu gruntów.

O korzyściach i celu komasacji rozpisywać się nie będę, albowiem dla każdego światłego rolnika wiadomem jest, że w podobnych warunkach jaką wytwarza szachownica, gospodarować nie można. Chciałbym jednak zaznaczyć, że najbardziej radykalną formą komasacji gruntów jest komasacja połączona z przenoszeniem budynków gospodarskich, przyczem tworzone są gospodarstwa fermowe, czyli drobne-folwarczne. Taka komasacja określona jest nazwą kolonizacji, albo też jak mówi się w potocznej mowie na wsi „przejście na kolonje".

Tutaj muszę przytoczyć kilka ważniejszych artykułów wyżej cytowanej Ustawy, by Czytelnik mógł jasno zdać sprawę jak ma postąpić, żeby w swej wiosce rozpocząć postępowanie scaleniowe i jakie dowody przedstawić, oraz by raz na zawsze usunąć te wątpliwości, że przy obowiązującej obecnie nowej Ustawie większość głosów jest zupełnie zbyteczną.

Art. 1 Ustawy o scaleniu gruntów jasno określa, że „grunty rozdrobione i rozmieszczone w szachownicę, oraz grunty nadmiernie zwężone ulegają scaleniu (koma-

sacji), za grunty rozdrobione i rozmieszczone w szachownicę, uważać należy działki jednego właściciela oddzielone od siebie działkami innych właścicieli, za grunty nadmiernie zwężone uważać należy działki, których długość przewyższa szerokość więcej niż 15 razy", a więc kto posiada swoje grunta w warunkach wyżej przytoczonych musi się z tem pogodzić, że grunta te ulegną scaleniu.

Zachodzi teraz pytanie, jak postąpić by wywołać we wsi to postępowanie scaleniowe? W większości bowiem wypadków jest tak, że w każdej wiosce istnieje pewna grupa pragnąca scalić swe grunta, grupy te przeważnie stanowią mniejszą część gromady, bywa nawet, że 2—3 osoby, które należycie zrozumiały, że w podobnych warunkach gospodarować nie mogą, chcą wywołać komasację, zaczynają przeto agitować sąsiadów i na zebraniach omawiać by się podpisywano. Wtedy przeciwnicy zaczynają kontragitację i rozgłaszają różne baśnie, że o ile niebędzie większości albo połowy zgodnych, to nic z tego nie będzie i t. p. Aby usunąć te niepewności przytoczę art. 14 Ustawy, który jasno i wyraźnie określa, że „wdrożenie postępowania scaleniowego w Urzędach Ziemskich następuje na wniosek właścicieli, względnie posiadaczy mających łącznie conajmniej 25 ha (23 dziesięcin), odpowiadających warunkom przewidzianym w art. 1 powyżej przytoczonym. Zrozumiałem przeto jest, że każden gospodarz czy też kilku gospodarzy posiadających 35 ha gruntów mogą wystąpić z wnioskiem do Powiatowego Urzędu Ziemskiego o wdrożenie postępowania scaleniowego, nie licząc się z tem czy reszta gospodarzy chce czy niechce. Zaznaczyć tu muszę, że powyższe stosuje się jedynie do gruntów ornych i łąk, grunta zaś pod zabudowaniami, podwórzami i ogrodami będą wyłączone od scalenia, który zaś z gospodarzy wyrazi chęć włączenia i swoich ogrodów musi zgłosić to życzenie na piśmie.

Chcąc przeto wywołać postępowanie scaleniowe, należy złożyć do Powiatowego Urzędu Ziemskiego wniosek, napisany według poniżej przytoczonego wzoru, podpisany przez osoby życzące sobie scalenia i poświadczony przez Urząd gminy.

Pozatem należy dołączyć akt nadawczy wsi tak zwaną „danne". O ile wieś nie posiada takowych, trzeba zwrócić się do Państwowego Archiwum w Grodnie. Pożądany jest również plan wsi. Gdy wioska posiada grunta dokupione z majątków prywatnych, należy dołączyć dowody kupna tej ziemi. Złożenie takiego wniosku z odnośnymi dowodami powoduje zjazd Komisarza Ziemskiego na miejsce, w celu określenia obszaru scalenia.

Gajewski Ludwik.

d. c. n.

Wzór wniosku.

Wieś ____________

Gmina ____________

Powiat ____________

DO

Powiatowego Urzędu Ziemskiego

w ____________

Niżej podpisani właściciele i posiadacze gruntów, o łącznym obszarze ____________ hektarów, położonych na terenie wsi ____________ gminy ____________ i podpadających pod działanie ustawy z dnia 31 lipca 1923 roku o scaleniu gruntów, na mocy p. a. art. 14-go ustawy wnoszą o wdrożenie postępowania scaleniowego, w celu przekształcenia pomienionych posiadłości na odpowiadające wymogom prawidłowego gospodarstwa.

W myśl postanowień § 39 Rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dn. 27 lutego 1924 roku w przedmiocie wykonywania cytowanej wyżej ustawy, przy niniejszem przedstawiamy dokumenty następujące: ____________

____

____

podpisy ____________

____

ZAŚWIADCZENIE.

Urząd gminy ____________ zaświadcza, że podpisani na niniejszym podaniu gospodarze wsi ____________ posiadają łącznie ____________ gruntów.

Wójt gminy.

Z samorządu gminnego.

Gmina Nowy-Dwór. Na posiedzeniu w dniu 22/II rb. R. Gm. uchwaliła:

1) nie czynić żadnych przeszkód ku mianowaniu p. **Jana Zimnickiego**, delegowanego na p. o. pisarza gminy przez Wydział Powiatowy pismem z dn. 20/XII 24. L. 3946/III **pisarzem gminy Nowy-Dwór**. (Uchwała № 228).
Na posiedzeniu w dn. 26/II rb.

2) na członka do Powiatowej Komisji Pożyczkowej wybrać p. **Pawła Bogusza** ze wsi Strzelczyki.

Rada gminy Janów na posiedzeniu w dniu 8. II. rb. uchwaliła: prosić Wydział Powiatowy w Sokółce zwrócić się do odnośnych władz w imieniu gminy Janów o **wprowadzenie całkowitego zakazu sprzedawania i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy.** (Uchwała № 172).

Z życia samorządowego sąsiednich powiatów.

Z Sejmiku Grodzieńskiego.

Uchwalony przez Sejmik Powiatowy w Grodnie budżet Powiatowego Związku Komunalnego na rok 1925 zamyka się w ramach kwoty 679.347 zł. 76 gr.

Jako dochód przewidują się procenty od papierów wartościowych, dochód z wydzierżawienia gruntów, pasów przydrożnych, ze sprzedaży nieużytkowanych desek i materjałów budowlanych, dochód z fermy rolno-reprodukcyjnej, z biura porad prawnych, zapomóg ze strony państwa, dodatków do podatków państwowych w kwocie 228 267 zł. 26 gr., samodzielnych podatków a mianowicie: 50% podatku od gruntów państwowych położonych poza obszarem gmin miejskich 10% podatku od gruntów państwowych, położonych poza obszarem gmin miejskich, 2% sumy wymiaru opłaty państwowej od umów od przejścia własności nieruchomej, od broni palnej, od przedmiotów zbytku służących do osobistego użytku.

Na dochód złożą się również: udział w podatkach państwowych, opłaty, zwroty i kary. W dochodach nadzwyczajnych przewiduje się między innymi pożyczkę długo-terminową w kwocie 37 500 zł. na budowę szkół.

W wydatkach koszta administracyjne wynoszą 63473 zł. 46 gr. Zauważa się w rubryce djet: djety na 52 członków Sejmiku w|g IX kat. płac na 4 posiedzenia rocznie i Wydziału Powiatowego na 6 osób za 15 posiedzeń rocznie z dodatkiem kosztów podróży zgodnie z praktyką za 1924 rok, koszta utrzymania biura porad prawnych obliczone na zasadzie praktyki z roku 1924 wynoszą 2633 zł. 40 gr.

Na drogi Wojewódzkie i Powiatowe preliminowano 678.815 zł.

Na popieranie rolnictwa, handlu i przemysłu 55.717 zł. 37 gr., w czem mieści się między innymi utrzymanie 3-ch lekarzy weterynaryjnych, utrzymanie 3-ch rejonowych felczerów, zakup 10 buhai repreduktorów, utrzymanie instruktora rolnego i prowadzenie formy rolno-reprodukcyjnej.

W dziale zdrowotności i szpitalnictwa przewidziano utrzymanie szpitali w Krynkach i Skidlu kosztem łącznej kwoty 43211 zł. 06 gr.

W dziale Opieki Społecznej przeznaczono na Ochronkę dzieci w Wielkiej Brzostowicy 1200 zł. (40 dzieci po 25 zł. miesięcznie), na Ochronę Żłobek 7200 zł., na Schronisko Białostockie 2700 zł.

Szczodrym okazał się Sejmik dla szkolnictwa oświaty i celów kulturalnych, wyznaczono liczne stypendja dla wszystkich Seminarjów nauczycielskich po 240 zł. dla szkół rolniczych w Swisłoczy 360 zł., w Listownie 180 zł., na fundusze stypendjalne dla studentów w Warszawie i Wilnie 2000 zł., zasiłek dla wszystkich seminarjów nauczycielskich na gabinety naukowe 1000 zł. zasiłek dla Inspektoratu Szkolnego na potrzeby gospodarcze 2400 zł., zasiłek na pomoce szkolne dla finanso-

Powiat Sokólski.

Opis własności nieruchomej miasta Suchejwoli na dzień 1 października 1862 roku.

(w/g dawnych akt rosyjskich)

(dokończenie)

B. Grunty poza miastem, ziemia pod wygonem w jednym z miastem obwodzie granicznym.

1. Pastwisko miejskie. Ziemia pod pastwiskiem, w przybliżeniu około 272 dz. 283 sąż. kw., leży na zachód od miasta, grunt jałowy, z powyższej ilości piaszczystych nieużytków do 106 dziesięcin.

Cały ten obszar oddany jest jako wspólnota pastwiskowa jeszcze z rozporządzenia Rządu Polskiego, o czym świadczy dokument znajdujący się w Ratuszu, a sporządzony w 1799 roku listopada 15 dnia.

2. Grunty orne w obrębie posiadłości mieszczan.

Ziemia ta znajduje się w północno-wschodniej stronie, trzypolówka, przestrzeni (pół włoki) lub 10 dziesięcin, graniczy z posiadłościami mieszczan z jednej strony Jana Ryżego a z drugiej Franciszka Szkiłądzia. Z obszaru tego we wschodniej stronie miasta znajduje się 7 dziesięcin, a w północnej 3 dz., ziemia dość dobra, oddana żydowi suchowolskiemu Zelikowi Pieszczyńskiemu w czynszowe posiadanie przez Rząd Pruski, lecz na prawo posiadania dokumentów nie ma i w Ratutu miejskim nie przechowano, a tylko z czynszowych i granicznych z poprzednich czasów wykazów widać, że za onego rządu obciążona podatkiem na rzecz dochodów miejskich roczną opłatą za całą ziemię po 9 rs. 45 kop.

3. Sianokośne grunty.

Miejskie łąki sianokośne znajdują się na długość miasta w kierunku ze wschodu na zachód, a na szerokość z północy na południe, graniczą z łąkami włościan rządowych; przestrzeń $6^1/_2$ dziesięcin; gatunek tych łąk bardzo dobry, oddane za Rządów jeszcze Polskich mieszczanom Kamińskiemu, Kiszlowi Klimowiczowi, Klozie i Żakowi w czynszowe posiadanie za roczną opłatą po 3 rs. 75 kop. za całość; na prawo użytkowania tych łąk żadnych dokumentow oni nie posiadają, jak również i w Ratuszu ich niema.

4. Folwarki leśne.

Znajdują się: a) w stronie wschodniej -las naprzeciw miasta, przylega do Dubasiewskiego rządowego folwarku leśnego, przestrzeni 6 dziesięcin; las tworzą sosnowe i brzozowe niskie drzewa, należy jako wyłączna ich własność do mieszczan Chodorowsko - Suchowolskiej ulicy; b) w stronie północnej, las obszaru 2 dzies., z sosnowych i olszowych niskich drzew, rzadkich, również stanowiący wyłączną, własność mieszczan ulicy Olszań-

wo słabych gmin 4520 zł., na urządzenie warsztatów przy szkołach powszechnych 1000 zł., zasiłek żeńskiej szkole powszechnej zawodowej na świadczenia dla biednych uczenic 240 zł., na budowę szkół powszechnych 100.000 zł, Macierzy Szkolnej na rzecz szkoły rzemieślniczej 1000 zł., handlowej 1000 zł., ogólno kształcącej 2000 zł., na kursy wakacyjne dla nauczycieli i zapomogi 3500 zł., na cele oświaty poza szkolnej 2200 zł, jako subwencje dla muzeum Państwowego w Grodnie 1000 zł.

W wydatkach nadzwyczajnych przewiduje się budowę szopy i reperację stajni w Grodziszczanach, ogrodzenie folwarku w Grodziszczanach i oczyszczenie, kupno pary koni i 10 krów, budowę nowych dróg i mostów (9.860 zł.), budowę szkół (37.500 zł.), nabycie uli w Przerośli 600 zł. i remont budynków szpitalnych w Krynkach i Skidlu.

Do wiadomości ogółu mieszkańców.

1) **W sprawie ulg podatkowych.** Stosownie do pisma W-dztwa Białostockiego z dn. 10/I rb. № 2595/I ulgi podatkowe stosowane będą względem inwalidów i sierot po poległych podczas wojny. Udzielane im będą również ulgi przy wydawaniu drzewa opałowego i bielizny.

2) **W sprawie stwierdzania podpisów poręczycieli.** Dyrekcja Okręgowa Lasów Państwowych w Siedlcach pismem z dn. 15/I rb. 5661 żąda, ażeby podpisy nieumiejących pisać dłużników lub poręczycieli stwierdzane były przez Notarjusza, Wójta lub Sędziego.

3) **W sprawie składania zeznań o dochodzie.** Rozporządzeniem Ministra Skarbu z dn. 11/II rb. termin składania ofert o dochodzie za rok podatkowy 1925 został przesunięty do dnia 1 maja rb.

4) Ministerstwo Skarbu przypomina, że w marcu rb. przypadają do zapłaty następujące ważniejsze **podatki bezpośrednie:**
   a) pierwsza rata państwowego podatku gruntowego od dnia 15 marca.
   b) miesięczne wpłaty podatku przemysłowego od obrotu z poprzedniego miesiąca do dnia 15 marca.
   c) podatek przemysłowy od obrotu na 2-gie półrocze 1924 r. uwidoczniony w nakazach płatniczych, względnie w imiennych listach płatników od dn. 15

---

skiej: c) także w stronie północnej, las o przestrzeni 1 dziesięciny z sosnowych i olszowych drzew, niskich i rzadkich, należy wyłącznie do mieszczan ulicy Osiennickiej; ogółem lasu 9 dziesięcin; las ten nigdy nie był niszczony przez pożary lub poręby i żadnych w nim nie prowadzi się przedsiębiorstw, nie kopie się kamieni, lub gliny i d. p., przeto i dochodu z niego niema, ponieważ jest on własnością mieszczan z wyszczególnionych ulic.

Razem więc z gruntów i posiadłości poza obrębem miasta dochodu 13 rs. 20 kop.

II Budynki i zakłady.

A. Wewnątrz miasta.

1. Szopa dla przechowywania miejskich miar i wag.

Na Rynku w pobliżu Kościoła parafjalnego w 1847 roku wzniesiona szopa na 4 słupach, pokryta gontem, dla miejskich miar i wag, z wydzierżawieniem miejskich dochodów. za sumę 37 rs. 70 kop.; szopa ta, długości 6 arsz., szerokości również 6 arsz., zbudowana na skutek zezwolenia Urzędu Gubernjalnego, zapadłego decyzją z dnia 26 maja 1847 r. za Nrem 6183.

B. Poza miastem.

2. Most.

Na Karpowickiej płaszczyźnie w dległości 2-ch wiorst od miasta Suchejwoli na rzece Brzozowej tuż przy granicy z Białostockim powiatem, most drewniany, zbudowany na 12 palach, długi 15 a szeroki 10 arszyn., z drzewa sosnowego, z nawierzchnią i barjerami, znajduje się w stanie dobrym.

Pobudowany w 1830 roku na polecenie b. Zarządzającego Białostockiego Okręgu z dnia 19 listopada 1829 roku za Nrem 7499; budowa jego wyniosła 150 rs. srebrem. Remont tego mostu kosztował miasto w 1847 roku 40 rs. srebr. na skutek polecenia Grodzieńskiego Urzędu Gubernjalnego z dnia 12 września 1846 roku za Nrem 11089.

Tyle co do miejskich budynków i zakładów. Opis sporządził Radny (miejsce uszkodzone przyp. Red.). Po rozpatrzeniu tego opisu w Suchowolskim Ratuszu Miejskim, uznano, iż w nim zawarte są dokładne wiadomości o miejskim nieruchomym majątku i że wiadomości te są podane prawdziwie; co pod osobistą naszą odpowiedzialnością stwierdzamy, Burmistrz Szkiłądź, Radny Sinkiewicz, Radny Abram Sztuc. Komisarz Mateusz Marchel. Kommisarz Szloma Torda, Referent Sekretarz Gubernjalny Linkiewicz.

Że niniejszy odpis zgodny jest z oryginalnym odpisem, o tym Grodzieński Urząd Gubernjalny podpisem oraz odciskiem urzędowej pieczęci zaświadcza września 6 dnia 1899 r.

Radca (podpis)
Sekretarz (podpis)

marca.

5) **W sprawie budowy wiatraków.** Urzędy Gminne zostały upoważnione do wydawania pozwoleń na budowę wiatraków (pismo Starostwa z dn. 18/II 25. L. 1187. VII).

Stan sanitarny powiatu Sokólskiego za miesiąc styczeń 1925 r. w/g sprawozdania felczera epidemicznego na pow. Sokólski Konstantego-Stanisława Pawłowskiego.

Wyjazdów na wieś było 6, przyczem ujawniono:

we wsi Murowszczyzna gm. Kuźnickiej 1 wypadek duru plamistego,
„ „ Kurowszczyzna gm. Sokólskiej 1— śmierci na gruźlicę,
„ „ Jaczno gm. Dąbrowskiej 3—duru plamist.
„ „ Jałówka gm. Sidrzańskiej 1—duru plamist.
„ „ Grzebienie gm. Dąbrowskiej 1—duru brzusznego.

Razem: dur plam. 5. dur brzuszny 1 i śmierć na gruźlicę otwartą 1.

Ogółem 7 wypadków.

Zdezynfekowano domów 6, oględzin studni dokonano 22.

W porównaniu z ubiegłym miesiącem grudniem, stan sanitarny w miesiącu sprawozdawczym naogół się polepszył. Wszystkie wypadki chorób zakaźnych pozbawione są charakteru epidemji, gdyż żadna łączność między nimi nie zachodzi. Rozmiar chorób epidemicznych (ostro zakaźnych) jak na tegoroczną zimę w powiecie tutejszym—bardzo minimalny; w powiatach sąsiednich w tym samym czasie chorób zakaźnych zarejestrowano znacznie więcej.

Sokółka, dnia 11-go lutego 1925 r.

Konstanty Pawłowski
felczer epidemiczny

M. R. i D. P.
NADLEŚNICTWO
SOKÓŁKA.
dn. 21. II. 1925 r.
Poczta Sokółka.
Majątek Słójka.

Do
Wydziału Powiatowego
w Sokółce.

Nadleśnictwo zawiadamia, że na skutek powziętej przez Sejm uchwały i zgodnie z odnośnem rozporządzeniem M. R. i D. P. termin spłaty należności za drewno, pobierane prze ludność wiejską na kredyt, został przedłużony z 6-u miesięcy na 12 miesięcy.

w/z. Nadleśniczy
(—) *Malibo.*

Sekretarz (podpis)

KOMUNIKAT

Z inicjatywy niedawno powstałego Związku Przeciwgruźliczego odbędzie się dnia 16 i 17 maja r. b. w Krakowie I-szy Zjazd Przeciwgruźliczy. Bezpośrednio po nim dn. 18 i 19 maja również w Krakowie będzie miał miejsce IV Zjazd lekarzy i działaczy sanitarnych miejskich.

Obydwa Zjazdy mają na celu omówienie spraw, dotyczących zagadnień zdrowia publicznego i wskazania środków walki z chorobami społecznemi, zwłaszcza z gruźlicą, szerzącą się w sposób zastraszający.

Komitet Organizacyjny obu Zjazdów zaprasza do udziału w nich świat lekarski i ogół czynników rządowych, samorządowych i społecznych, którzy pojmują całą doniosłość poprawy stosunków zdrowotnych kraju. W obu zjazdach przewidziany jest udział przedstawicieli zagranicznych T-w Przeciwgruźliczych.

Na Zjeździe Przeciwgruźliczym będą wygłoszone następujące referaty:

1) Klasyfikacja gruźlicy.
2) Leczenie gruźlicy swoiste i chirurgiczne:
   a) leczenie swoiste i sztuczną odmą piersiową;
   b) leczenie klimatyczno-sanatoryjne;
   c) leczenie chirurgiczne.
3) Zasady społecznej walki z gruźlicą w Polsce.
4) Znaczenie społeczne przychodni w walce z gruźlicą.

Na zjeździe sanitarnym będą omawiane następujące tematy:

1) Krótki zarys przebiegu ważniejszych spraw na ubiegłych zjazdach.
2) Organizacja pomocy lekarskiej i organizacja służby zdrowia dzielnicy małopolskiej.
3) Sprawa organizacyj sanitarnych w oświetleniu budżetów w r. 1924.
4) Opieka nad dzieckiem i walka ze śmiertelnością niemowląt i dzieci z uwzględnieniem potrzeb higjeny szkolnej.

Podczas Zjazdów, będzie urządzona wystawa higjeniczna.

Wszelkich wyjaśnień udziela Sekretarjat Komitetu Organizacyjnego Zjazdów (Kraków, magistrat, miejski urząd zdrowia).

Komitet Organizacyjny Zjazdu.

Skradziono dnia 30 stycznia rb. na stacji kolejowej w Białymstoku dowód osobisty wydany w 1922 roku przez Starostwo Sokólskie na imię Kontula Antoniego, zamieszkującego we wsi Budnem, gm. Janowskiej. (1)

Redaktor L. *NIEDŹWIECKI, sekretarz.* Wydawca: **Wydział Powiatowy.**

Polska drukarnia B. Huppertca w Białymstoku,
L. Dz. № 43 1925 r.